

NORGES HØYESTERETT

Den 9. september 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Skoghøy, Kallerud og Bergsjø i

HR-2022-1725-U, (sak nr. 22-110347STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Kim Brügger Villanger)

mot

Påtalemyndigheten

truffet slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Anken gjelder lagmannsrettens fellende dom i sak om seksuelle overgrep mot barn under 14 år.
- (2) A er 22. juni 2021 satt under tiltale for ett tilfelle av seksuell omgang med barn under 14 år som omfatter samleie (post I - straffeloven 1902 § 195 andre ledd bokstav d, jf. § 195 første ledd andre punktum, jf. § 206) som også var voldtekt til samleie (post II - straffeloven 1902 § 192 tredje ledd bokstav c, jf. andre ledd bokstav a, jf. første ledd bokstav a), og ett tilfelle av seksuell omgang med barn under 14 år som omfatter samleie (post III - straffeloven 1902 § 195 første ledd andre straffalternativ) som også var seksuell omgang med stebarn (post IV - straffeloven 1902 § 199 første ledd).
- (3) Forholdene i post I og II gjaldt en hendelse i 2009, mens forholdene i post III og IV skal ha funnet sted i 2003. Forholdet i post III var tidligere henlagt av påtalemyndigheten i 2010, men statsadvokaten fant grunn til å gjenoppta forfølgningen som følge av etterforskningen knyttet til post I og II, jf. straffeprosessloven § 74 første ledd første punktum.
- (4) Hordaland tingrett avsa 23. desember 2021 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.1972, frifinnes for tiltalebeslutningens post III og IV.
 2. A, født 00.00.1972, dømmes for overtredelse av:
 - straffeloven (1902) § 195 annet ledd bokstav d jf. § 195 første ledd annet punktum jf. § 206.
 - straffeloven (1902) § 192 tredje ledd bokstav c jf. annet ledd bokstav a jf. første ledd bokstav a jf. straffeloven 1902 § 62, til fengsel i 2 år og 10

måneder. Varetekt kommer til fradrag med 20 dager, jf. straffeloven 2005 § 83.

3. A, født 00.00.1972, dømmes til innen to uker etter dommens forkynnelse å betale kroner 250 000,- tillagt forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer til B.

4. A født 00.00.1972, frifinnes for kravet om oppreisningserstatning fra C.»

(5) Tiltalte anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt tiltalens post I og II, subsidiært straffutmålingen. Han anket også avgjørelsen av det sivile krav. Påtalemyndigheten anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for så vidt gjaldt tiltalens post III og IV. Bevisankene ble henvist til behandling, og begjæringen om ny behandling av det sivile krav ble tatt til følge ved Gulating lagmannsretts beslutning 17. januar 2022.

(6) Gulating lagmannsrett avsa 13. juni 2022 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1972, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 195 annet ledd bokstav d, jf § 195 første ledd annet punktum, jf § 206, straffeloven (1902) § 195 første annet straffalternativ, straffeloven (1902) § 192 tredje ledd bokstav c, jf annet ledd bokstav a, jf første ledd bokstav a, og straffeloven (1902) § 199 første ledd, jf straffeloven (1902) §§ 61 og 62 annet ledd. til en straff av fengsel i 4 - fire - år og 4 - fire – måneder.

Til fradrag for utholdt varetekt kommer 20 - tyve - dager.

2. A, født 00.00.1972, dømmes til innen 2 - to - uker etter dommens forkynnelse å betale oppreisningserstatning til B med 300 000 - trehundretusen - kroner med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer.

3. A, født 00.00., dømmes til innen 2 - to - uker etter dommens forkynnelse å betale oppreisningserstatning til C med 300 000 - trehundretusen - kroner med tillegg av forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer.»

(7) A har anket til Høyesterett. Anken retter seg mot lagmannsrettens saksbehandling og lovanvendelse. Han gjør gjeldende at domsgrunnene er mangelfulle ved vurderingen av alle tiltalens poster ettersom sentrale anførsler og bevismomenter ikke er omtalt eller vurdert. Videre anføres at det er tvil om det er lagt til grunn en riktig forståelse av strafferettens beviskrav når tidligere domfellelser og forhistorie er ansett å medføre at tiltalte ikke er troverdig, før det er foretatt en realitetsvurdering av det øvrige bevisbildet.

(8) Det er også begjært ny behandling av de sivile krav.

(9) *Påtalemyndigheten* har anført at domsgrunnene lest under ett ikke er mangelfulle, og at domspremissene også viser at manglende troverdighet kun var ett blant flere bevismomenter i den samlede bevisvurderingen.

(10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:

(11) I tingretten ble tiltalte frifunnet for tiltalens post III og IV, men dømt i lagmannsretten. For de øvrige postene ble han dømt både i tingretten og i lagmannsretten.

- (12) For de postene tiltalte ble frifunnet for i tingretten, men dømt for i lagmannsretten, kan anke til Høyesterett bare nektes fremmet dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at anken ikke vil føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. For de øvrige postene er vurderingstemaet om anken gjelder spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, se straffeprosessloven § 323 første ledd andre punktum.
- (13) Etter ankeutvalgets oppfatning har lagmannsretten gjort tilstrekkelig rede for hva som har vært avgjørende for bevisbedømmelsen. Det er ikke nødvendig at det gis en fullstendig redegjørelse for alle bevis og alle momenter ved bevisbedømmelsen. Avgjørende er om sentrale punkter i bevisvurderingen blir stående uforklart, jf. HR-2021-2207-U avsnitt 35 og HR-2022-424-U avsnitt 17–20. Etter ankeutvalgets oppfatning er det ingen sentrale punkter i lagmannsrettens bevisvurdering som fremstår som uforklart.
- (14) Det er heller ikke holdepunkter for at lagmannsretten har anvendt det strafferettslige beviskravet uriktig. Også i strafferetten er bevisbedømmelsen fri. Blant annet kan det legges vekt på tiltaltes troverdighet. Lagmannsretten har i tilknytning til begge overgrepene uttalt at det «ikke [er] til å komme fra at tiltaltes forhistorie og domfellelser gir hans forklaring for lagmannsretten så begrenset troverdighet at den kan utelukkes». Dette gir ikke uttrykk for noen uriktig lovanvendelse. At tidligere domfellelser anses relevante for bedømmelsen av tiltaltes troverdighet, er ikke i strid med EMK artikkel 6, se omtalen av Den europeiske menneskerettsdomstolens avgjørelse 16. oktober 2012 i saken McGlynn mot Storbritannia i Rt-2013-1501.
- (15) Anken over lagmannsrettens saksbehandling og lovanvendelse kan etter dette klart ikke føre frem. Saken reiser heller ikke spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller som det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett. Anken må etter dette nektes fremmet.
- (16) Beslutningen er enstemmig.

S L U T N I N G

~~Anken nektes fremmet~~ *Anken over straffedommen nektes fremmet.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

*Rettet 12. september 2022 i medhold av straffeprosessloven § 44.

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)